

86 . Țigău | Comuna: Lechința | Județ: Bistrița-Năsăud | Punct: La Dâmburi | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 33499.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt

Tipuri sit: locuire, descoperire izolată

Categorii sit: Civil, Domestic, Neatribuit

Autori: George Marinescu, Dan Lucian Vaida

Instituții: Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Muzeul Grăniceresc Năsăudean

Raport

Săpăturile arheologice din campania anului 2011 s-au desfășurat în intervalul 19 septembrie -15 octombrie, finanțarea fiind asigurată integral de Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud. Cercetările s-au concentrat într-un sector situat în partea de nord-vest a sitului, zonă care a beneficiat de cercetări și în campania anului 2009. Scopul principal al cercetării a urmărit identificarea unor noi complexe arheologice, în special aparținând culturii Wietenberg, știindu-se din campania anterioară că în acest sector există o locuire de acest tip mai consistentă, dar și obținerea de noi date stratigrafice care să poată fi corelate cu informațiile deja cunoscute și să permită o delimitare a așezării înspre vest și nord-vest. Cercetarea a constatat din două secțiuni S8 (40 x 2,5 m), plasată paralel și la nord de S5/2009 și S9 (20 x 2 m) plasată la 35 m vest, aproximativ pe aceeași linie cu S8, precumși o casetă C1 (8 x 2 m), paralelă și la nord de S8, cu martor de 0,50 m. Stratigrafic situația se prezintă diferit pe parcursul celor două secțiuni trasate în 2011. În cadrul S8, în partea superioară, imediat sub humusul actual se observă un strat continuu și compact de lut galben, cu o grosime ce atinge 0,60 m în capătul de est al secțiunii și care scade treptat spre capătul de vest, până la 0,40 m, probabil acesta fiind scurs din dealul situat în imediata apropiere; urmează un strat negru, bine evidențiat, continuu, cu grosimi de 0,40-0,50 m și bogat în urme arheologice; al treilea strat este de culoare neagră-cenușie, cu grosimi ce variază între 0,45-0,70 m, bogat în urme arheologice, fiind mai consistent acolo unde sunt identificate complexe (locuințe de suprafață și semiadâncite); strat negru, cu grosimi de 0,25-0,35 m, discontinuu din punct de vedere arheologic, fiind mai consistent acolo unde sunt identificate complexe; strat negru fără urme arheologice. În cadrul S9, deși aceasta este plasată la o distanță relativ mică (35 m), situația stratigrafică se prezintă complet diferit: humus actual care coboară până la -0,15 m; urmează stratul negru de cultură, cu grosime de 0,25-0,30 m, care se adâncește până la -0,45 m, foarte sărac în urme arheologice; de la -0,45 m la -0,50 m apare stratul de lut galben, steril arheologic.

Din punct de vedere al atribuirii culturale, informațiile relevante pentru cercetare sunt cele obținute din stratigrafia S8, acestea confirmând în mare măsură rezultatele stratigrafice obținute în campaniile anterioare (2009-2010). În primul strat de cultură apar elemente specifice mai ales culturii Noua și uneori de tip hallstattian; al doilea nivel este atribuit Bronzului târziu, elementul definitoriu fiind prezența striurilor pe fragmentele ceramice și apariția unor mici podoabe din bronz; al treilea nivel aparține culturii Wietenberg, fiind atribuit în special prin ceramică decorată cu ornamente caracteristice. Remarcăm în cadrul S8, la fel ca și în cadrul secțiunilor din 2009 (S4-S5), aflate în același sector, lipsa elementelor atribuite culturii Coțofeni (ceramică, obiecte din piatră, os sau metal), fapt ce ne determină să considerăm că purtătorii acestei culturi nu depășesc perimetrul zonei unde au fost identificați în campania din 2010.

Pe parcursul cercetării au fost identificate mai multe complexe (locuințe de suprafață sau puțin îngropate, gropi menajere și rituale, vetre de diferite tipuri), toate probând o locuire intensă, suprapusă, a unor comunități diferite din epoca bronzului. Dintre locuințe se remarcă cele din nivelul doi, unele dintre ele având marginile marcate prin pietre și majoritatea fiind prevăzute cu vetre de foc. Din același nivel se distinge Loc. 4/2011, de formă patrulateră, cu podina lutuită, care a avut un schelet lemnos robust, după cum

indică urma de par identificată, pereții puternic lutuiți, după cum arată bucățile mari de vălătuci arși, unii păstrând urmele de nuiete, întreaga construcție fiind distrusă de un incendiu puternic. În cadrul cercetării au fost identificate mai multe tipuri de vetre, remarcându-se că în primul nivel sunt mai des întâlnite cele amenajate din pietre, cum este V1/2011, identificată între m 22,80-25,20, la -0,70 m, de formă aproximativ ovală și un diametru de 1,80 m, printre și pe pietre fiind identificate fragmente ceramice, oase de animale, cenușă și chirpici, fragmente de râșniță sau vetre amenajate direct pe sol, de formă circulară, cu loc interior pentru foc, cum sunt cele identificate în C1/2011: V5/2011 la -0,80 m, cu diametru interior de 0,30 m sau V6/2011, la -0,80 m, cu diametru interior de 0,50 m, în ambele cazuri pietrele de pe margini au fost puternic arse, urmare a unei folosiri repetate. În nivelurile următoare sunt caracteristice cele amenajate din lut ars sau cele depuse pe un pat de fragmente ceramice, cum este V4/2011 identificată între m 8,20-9, la -1,10, alături de ea fiind identificate fragmente ceramice și o râșniță fragmentară. Gropile (tronconice, formă de clopot) sunt bine reprezentate, majoritatea având un rol menajer, în umplutură fiind descoperite fragmente ceramice, oase de animale și în mod constant râșnițe întregi sau fragmentare. Din rândul gropilor menajere amintim Gr. 4/2011, identificată în C1, între m 5,20 și 6,30, în formă de sac, cu diametrul la bază de 1,10 m, adâncită până la -1,50 m, fiind coborâtă din primul nivel și având un inventar compus din fragmente ceramice aparținând unor vase mari, oase de animale, chirpici și roci sau Gr. 7/2011, identificată în S8, între m 14,40-15,20, de formă circulară cu diametru de 0,80 m, care coboară până la -1,75 m, având în interior un conținut mai deosebit, format din două râșnițe plate de mari dimensiuni, așezate față în față, între ele fiind plasat un os mare, probabil de bovină, alături de fragmente ceramice mărunte, o fusaiolă, fragmente de rocă, cărbune și urme de chirpici, motiv pentru care această groapă poate fi interpretată ca o depunere rituală, legată de cultul fecundității și fertilității în agricultură. Materialul arheologic este bine reprezentat pentru cele trei niveluri, fiind compus în mod preponderent din ceramică, destul de fragmentară, decorată cu elemente specifice fiecărei etape, obiecte din os și piatră, obiecte din bronz, în special ace, verigi sau cuțitașe.

Prin rezultatele cercetării, campania din 2011 a adus noi confirmări stratigrafice, dar și un inventar arheologic care contribuie la o încadrare cât mai corectă a etapelor de locuire identificate. Un rezultat important al acestei campanii, obținut prin trasarea S9, este stabilirea faptului că așezarea nu se întinde spre vest. Acest element, corelat cu constatările stratigrafice obținute prin trasarea secțiunilor S1-3/2009, demonstrează că așezarea este de mici dimensiuni, orientarea generală a sitului fiind aproximativ semicirculară, flancată pe marginea de nord-nord-est de un deal (432 m).

Informații suplimentare online

[Raportul 4803 din cronica.cimec.ro](http://raportul4803.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
